

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

11 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 4629

02-07-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ നിന്ന് കർഷകർക്ക് സംരക്ഷണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ. മോൻസ് ജോസഫ് ശ്രീ. പി. ജെ. ജോസഫ് ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ്, ശ്രീ. മാണി. സി. കാപ്പൻ </p>	<p align="center"> ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ നിന്ന് കൃഷിയേയും കർഷകരേയും സംരക്ഷിക്കുവാൻ ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ എന്തെല്ലാമാണ്;</p>	<p>(എ) മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി വനം വകുപ്പ് വിവിധ കർമ്മ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യമുള്ള ജനവാസ മേഖലയോട് ചേർന്ന് സൗരോർജ്ജ വേലി, ട്രബ്ബിൾ, ജൈവ വേലികൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. വനസംരക്ഷണ സമിതികളിലൂടെയും ജനജാഗ്രത സമിതികളിലൂടെയും കൃത്യമായ ബോധവൽക്കരണം പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കൂടുതലുള്ള മേഖലകളിൽ വാച്ചർമാരെ നിയോഗിക്കുകയും, നിരീക്ഷണം ശക്തമാക്കുകയും കാടിറങ്ങുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളെ ഫലപ്രദവും ശാസ്ത്രീയവുമായ രീതിയിൽ തിരികെ വനത്തിലേക്ക് സുരക്ഷിതമായി മടക്കി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം മുൻകൂറായി അറിയിക്കുന്നതിനായി ഏർജി വാണിംഗ് സിസ്റ്റം വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസ മേഖലകളിൽ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ജനവാസമേഖലകളിലിറങ്ങി മനുഷ്യന്റെ ജീവനും സ്വത്തിനും ഭീഷണി ഉയർത്തുന്ന കാട്ടുപന്നികളെ ഉപാധികളോടെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതിന് നിലവിൽ ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡനിൽ നിക്ഷിപ്തമായ അധികാരം തദ്ദേശ-സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധ്യക്ഷൻമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും ഡെലിഗേറ്റ് ചെയ്തുകൊണ്ട് സർക്കാർ ഉത്തരവ് (സാധാ) 239/2022/വനം തീയതി 31-05-2022 നമ്പർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. ടി ഉത്തരവിന്റെ കാലാവധി 28-05-2024 മുതൽ ഒരു വർഷത്തേക്കും കൂടി ദീർഘിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കൈ) 09/2024/വനം തീയതി 25-02-2024 പ്രകാരം സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ്</p>

കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ 21-05-2024 ലെ KFDHQ/3331/2021-CWW/WL11 നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പ്രസ്തുത കാലാവധി ഒരു വർഷത്തേക്കുകൂടി ദീർഘിപ്പിച്ചു ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്.

വനത്തിനുള്ളിൽ അനുയോജ്യ സ്ഥാനങ്ങളിൽ കളങ്ങൾ, ബ്രഷ് വുഡ് ചെക്ക് ഡാമുകൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ചും വന്യമൃഗങ്ങൾക്ക് ജലലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തിയും, അകേഷ്യ, യൂക്കാലിപ്റ്റ്സ് മുതലായ വിദേശയിനം വൃക്ഷത്തോട്ടങ്ങൾ മുറിച്ചു നീക്കി ഫലവൃക്ഷങ്ങളുടെയുള്ള തദ്ദേശീയ വൃക്ഷ ഇനങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് പാരിസ്ഥിതിക പുനഃസ്ഥാപനം നടത്തി വന്യമൃഗങ്ങൾക്ക് ഭക്ഷ്യലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തിയും അവ ജനവാസ മേഖലയിൽ ഇറങ്ങുന്നത് കുറയ്ക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. വനത്തിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന ആദിവാസികളല്ലാത്ത ആളുകളെ അവരുടെ സ്വയം സമ്മത പ്രകാരം വനത്തിന് പുറത്തേക്ക് മാറ്റി പാർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നവകിരണം പദ്ധതി റീബിൽഡ് കേരള / കിഫ്ബി സഹായത്തോടെ നടത്തിവരുന്നു. ടി പദ്ധതി പ്രകാരം ടിയാളുകളുടെ സ്വകാര്യ സ്ഥലം യൂണിറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ വില നിർണ്ണയിച്ച് സർക്കാരിലേക്ക് ഏറ്റെടുക്കുന്നതുമൂലം മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നും ടി ആളുകൾക്ക് സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതിനും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത സാഹചര്യം ഉണ്ടാകുന്നതിനും വഴിയൊരുക്കുന്നു.

മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം സംസ്ഥാന സവിശേഷ ദുരന്തമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു കൊണ്ട് സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച GO(MS) 04/24/DMD dated 07-03-2024 നമ്പർ ഉത്തരവിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ വനം വകുപ്പ് ആസ്ഥാനത്ത് State Emergency Operation Centre (SEDC)-യും ഡിവിഷൻ തലത്തിൽ Division Emergency Operation Centre (DEOC) പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം മൂലമുള്ള അടിയന്തര സാഹചര്യം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനും ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡനെ മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നോഡൽ ഓഫീസറായി നിയമിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വനം വകുപ്പാസ്ഥാനത്ത് 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു കൺട്രോൾ റൂം പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷ സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ സമയാസമയം ജനങ്ങൾക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നതിന് വാട്സ്ആപ്പ് ഗ്രൂപ്പുകൾ ഉൾപ്പെടെ ആധുനിക വിവര-വിനിമയ

		<p>സംവിധാനങ്ങൾ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും നാട്ടിലിറങ്ങിയ വന്യമൃഗങ്ങളെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് തിരികെ അയക്കുന്നതിനും റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളുടെ (ആർ.ആർ.റ്റി) സേവനം വിനിയോഗിച്ച് വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ ഇരുപത്തിയെട്ട് റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളാണ് നിലവിൽ ഉള്ളത്. ആയുവ നിലമ്പൂർ നോർത്ത് , വയനാട്, പാലക്കാട്, കണ്ണൂർ, റാന്നി, കോഴിക്കോട്, മണ്ണാർക്കാട്, പേപ്പാറ, കാസർഗോഡ്, കല്ലറ്റ, മലയാറ്റൂർ, മൂന്നാർ, പുനലൂർ, അട്ടപ്പാടി, പീരുമേട്, പാലോട്, തെന്കല, എരുമേലി റെയിഞ്ചിലെ വണ്ടൻപതാൽ, മാങ്കുളം റെയിഞ്ചിലെ കടലാർ, കോതമംഗലം, പാലപ്പിള്ളി, കൊല്ലങ്കോട്, കാളികാവ് റെയിഞ്ചിലെ കരുവാരക്കുണ്ട്, മാനന്തവാടി, കോന്നി-എലിയറയ്ക്കൽ, ആലപ്പുഴ സിറ്റി, മറയൂർ, പട്ടിക്കാട് എന്നിവിടങ്ങളിലും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.</p>
(ബി)	<p>പ്രസ്തുത കാലയളവിൽ വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണത്താൽ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ട കർഷകരുടെ കുടുംബത്തിനും കൃഷിനാശം സംഭവിച്ച കർഷകർക്കും മതിയായ സമാശ്വാസ ധനസഹായവും നഷ്ടപരിഹാരവും നൽകുന്നതിന് സാധിച്ചുവോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ;</p>	<p>(ബി) മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷത്തിൽ മരണപ്പെട്ടവരുടെ ആശ്രിതർക്ക് 1980 ലെ 'കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ റൂ വിക്റ്റിംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ് പ്രകാരം കാലാകാലങ്ങളിൽ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവുകളനുസരിച്ചാണ് നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിച്ചു വരുന്നത്.</p> <p>മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷത്തിൽ പരിക്കേറ്റവരും മരണപ്പെട്ടവരുടെ ആശ്രിതരും കൃഷിനാശം സംഭവിച്ച കർഷകരും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം ആയത് പരിശോധന നടത്തി അർഹമായ നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിക്കുകയും ആയത് ഫണ്ട് ലഭ്യമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് അപേക്ഷകരുടെ അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് കൈമാറുകയും ചെയ്യുന്നു.</p> <p>ചുരുക്കം ചില വനം ഡിവിഷനുകളിൽ ഒഴികെ മറ്റെല്ലാ ഡിവിഷനുകളിലും 2024 മാർച്ച് 31 വരെയുള്ള അപേക്ഷകളിൽമേൽ നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില ഡിവിഷനുകളിൽ നാളിതുവരെ ലഭ്യമായ എല്ലാ അപേക്ഷകളിലും നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>മലയോര മേഖലയിൽ കർഷകർക്ക് വന്യജീവികളിൽ നിന്ന് നേരിടുന്ന ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് ഫലപ്രദമായ സംരക്ഷണം ലഭിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ;</p>	<p>(സി) വനമേഖലയോട് ചേർന്ന് ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കൃത്യമായ നിരീക്ഷണവും പട്ടാളങ്ങളും വനം വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. വനസംരക്ഷണ സമിതികളിലൂടെയും ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികളിലൂടെയും ജനജാഗ്രത സമിതികളിലൂടെയും കൃത്യമായ ബോധവൽക്കരണം പൊതുജനങ്ങൾക്ക്</p>

		<p>നൽകുകയും മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം കൂടുതലുള്ള മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ വാച്ചർമാരെ നിയോഗിക്കുകയും, നിരീക്ഷണം ശക്തമാക്കുകയും കാടിറങ്ങുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളെ ഫലപ്രദവും ശാസ്ത്രീയവുമായ രീതിയിൽ തിരികെ വനത്തിലേക്ക് സുരക്ഷിതമായി മടക്കി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്.</p>
(ഡി)	<p>വന്യജീവികളുടെ ജീവഹാനിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കർഷകരെ അന്യായമായി കേസിൽപ്പെടുത്തുന്നുവെന്ന വിഷയത്തിൽ അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) വന്യജീവികളുടെ ജീവഹാനിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വനം വകുപ്പ് കർഷകരെ അന്യായമായി കേസിൽപ്പെടുത്തുന്നില്ല. എന്നാൽ കൃഷി സംരക്ഷണത്തിനൊരുക്കുന്ന കുരുത്തിപ്പട്ട പന്നികൾ കൊല്ലപ്പെടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കൃഷി സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമക്കെതിരെ കേസുകൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്. 1972-ലെ വന്യജീവി (സംരക്ഷണ) നിയമം സെക്ഷൻ 2(16)(b) പ്രകാരം വന്യമൃഗ സാന്നിധ്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കുരുക്കോ കെണിയോ വയ്ക്കുന്നത് നായാട്ടിന്റെ വ്യക്തമായ നിർവചനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ്. ആയതിനാൽ അത്തരം പ്രവൃത്തിയ്ക്ക് നിയമ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ വനപാലകർ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. എന്നാൽ KFDHQ/3331/2021/CWW/WL11 നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ-സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ ഓണററി വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ / അധികാരപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അനുമതി ഉത്തരവ് വാങ്ങി ജനവാസമേഖലയിൽ ജീവനും സ്വത്തിനും കൃഷിക്കും നാശം വരുത്തുന്ന അക്രമകാരികളായ കാട്ടു പന്നികളെ SOP പ്രകാരം കൊല്ലുന്നതിന് തടസ്സമില്ല.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ